

Energinet
Tonne Kjærvej 65
DK-7000 Fredericia

+45 70 10 22 44
info@energinet.dk
CVR-nr. 28 98 06 71

Dato:
14. juni 2018

Forfatter:
HEP/HEP

NOTAT

ANMELDELSE AF VILKÅR OG BETINGELSER FOR LEVERANDØRER AF BALANCERINGSTJENESTER OG BALANCEANSVARLIGE AKTØRER

Med henvisning til forordning (EU) 2017/2195, art. 5.4 stk. c) anmeldes hermed vilkår og betingelser for leverandører af balancerings tjenester og balanceansvarlige aktører.

Vilkår og betingelser for suspension og genoptagelse af markedsaktiviteter, jf. forordning (EU) 2017/2195, art. 18.2, er ikke omfattet af denne anmeldelse.

1. Baggrund

Kommissionens forordning (EU) 2017/2195 – i daglig tale Electricity Balancing Guideline (EB GL) – fastlægger rammerne for en integration af balanceringsmarkederne i Europa. Som et element heri, skal de enkelte TSO'er fastlægge vilkår og betingelser for leverandører af balancerings tjenester og balanceansvarlige aktører i deres område.

EB GL opererer altså med to begreber: leverandører af balancerings tjenester, som er den aktør/virksomhed, som rent fysisk leverer fleksibilitetsydelsen til TSO'en, og balanceansvarlige aktører, som varetager balanceansvaret for alle produktions- og forbrugsmålepunkter, herunder afregner eventuelle ubalancer mod TSO'en.

Sammenbinding af de to begreber er anført i art. 18.4, hvor det fremgår, at en leverandør af balancerings tjeneste kan tildeles en eller flere balanceansvarlige aktører med henblik på beregning af en regulering af ubalancer.

2. Energinets forslag i hovedpunkter

Balanceansvarlige aktører har eksisteret i Danmark siden elmarkedet blev startet i 1999, og de gældende vilkår og betingelser er detaljeret beskrevet i markedsforskrift C1, C2 og C3. Set i forhold til anvisningerne i EB GL, art. 18, er det Energinets vurdering, at det gældende regelværk er fuldt ud dækkende i uændret form, dog er det nødvendigt med enkelte tilpasninger af markedsforskrift C1 for at indpasse leverandører af balancerings tjenester.

Leverandører af balancerings tjenester er nyt som begreb, men Energinet har i en årrække været i direkte kontakt med de virksomheder (elproducenter/elforbrugere/aktører), som fysisk leverer fleksibilitetsydelser, nemlig i forbindelse med test af, om virksomheden er i stand til at

levere den ønskede balanceringsydelse (prækvalifikation). Når testen var succesfuldt overstået, blev virksomheden "overdraget" til den tilknyttede balanceansvarlige aktør med henblik på fremtidig salg og afregning af systemydelser.

Energinets forslag til vilkår og betingelser for leverandører af balancerings tjenester er en videreførelse af gældende praksis – dvs. efter endt prækvalifikation er leverandører af balancerings tjenester forpligtet til at indgå aftale med en balanceansvarlig aktør om tilbudsgivning, levering og afregning af de relevante systemydelser.

Den konkrete formulering af vilkår og betingelser for leverandører af balancerings tjenester og balanceansvarlige aktører fremgår af vedlagte forskrift C1.

2.1 Begrundelser for forslaget

Langt de fleste virksomheder (elproducenter/elforbrugere) er aktive i flere markeder samtidigt – dvs. spotmarkedet, intraday markedet og markederne for systemydelser. Håndtering af produktion og forbrug i spot- og intraday markedet varetages i dag af balanceansvarlige aktører, som derved også har overblik over, hvad de enkelte anlægsaktiver har mulighed for at levere af balancerings tjenester. Herudover kan den balanceansvarlige aktør undervejs i leveringsforløbet se, hvilke anlæg, der i givet fald ville kunne erstatte andre anlæg i tilfælde af leveringsproblemer mv. Hvis leverancen af balancerings tjenester adskilles fra de øvrige markedsaktiviteter, fjernes dette overblik, leveringerne bliver mere usikre, og den samlede fleksibilitet mindskes.

Ved at samle leverance af balancerings tjenester hos balanceansvarlige aktører er der en direkte kobling mellem ansvaret for leveringen og betaling for leverancerne. Ved aktivering af de forskellige systemydelser, sker betalingen i overensstemmelse med ordreafgivelsen. Samtidig indlægges leveringsforpligtelsen i den balanceansvarlige aktørs aktørplan. Hvis en leverandør af balancerings ydelser ikke er i stand til at levere ydelsen fuldt ud, vil dette komme til at optræde som en ubalance hos den tilknyttede balanceansvarlige aktør. Herved vil TSO'ens samlede betaling for den pågældende aktivering blive reduceret, så den modsvarer den faktiske levering og ikke den bestilte levering. Hvis den initiale betaling til leverandøren af balancerings tjenester adskilles fra den balanceansvarlige aktørs betaling for ubalancer, skal der derfor indføres et korrektionselement, der tager højde for, at levering og endelig afregning sker til to, forskellige parter. Dette vil naturligvis øge kompleksiteten i transaktionerne og øge de administrative omkostninger.

Forudsætningen for, at leverandører af balancerings tjenester kan håndteres uafhængigt af balanceansvarlige aktører med hensyn til aktivering og afregning vil være, at TSO'en indfører nye IT-systemer, som kan kommunikere med de mange, nye leverandører. Tilsvarende vil IT-systemer hos leverandørerne af balancerings tjenester formentlig skulle tilpasses, og endelig vil allerede etablerede systemer hos de balanceansvarlige aktører blive delvis overflødige. Sammenlagt vil der altså være forbundet med betydelige administrative omkostninger at adskille kommunikation og afregning af leverandører af balancerings tjenester på den ene side og kommunikation og afregningen af balanceansvarlige aktører på den anden side.

3. Uddybning af specifikke vilkår

EB GL, art. 18.3

I EB GL, art. 18.3 er det anført, at Energinet skal koordinere forslaget til vilkår med de TSO'er og DSO'er, som kan blive berørt af forslaget, herunder overholde rammerne for etablering af europæiske platforme.

Det er Energinets opfattelse, at de foreslåede vilkår og betingelser for leverandører af balancerings-tjenester ikke berører relationen med de øvrige TSO'er, idet udvekslingen af balancerings-tjenester over landegrænser tilrettelægges som TSO-TSO transaktioner, hvor nærværende vilkår og betingelser drejer sig om, hvordan de forskellige balancerings-tjenester når frem til TSO'en.

Energinet har ikke drøftet nærværende forslag med DSO'er, da levering af systemydelser p.t. alene finder sted af hensyn til et behov, som er fastlagt af TSO'en.

EB GL, art. 18.5

EB GL, art. 18.5 sætter bl.a. krav til kvalificeringsprocessen, tidsrammer for anskaffelse af balanceringskapacitet, fastsættelse af mængden af balanceringsenergi samt afregning af balancerings-tjenester.

Disse vilkår fremgår af Udbudsbetingelser for systemydelser¹.

EB GL, art. 18.6

I henhold til EB GL, art. 18.6 skal kravene for at blive balanceansvarlig aktør specificeres, reglerne for afregning af ubalancer skal fastlægges og konsekvenser af manglende overholdelse af vilkår og betingelser skal præciseres.

Disse vilkår fremgår af henholdsvis markedsforskrift C1 og markedsforskrift C2.

4. Aktørernes kommentarer

Som led i udarbejdelsen af vilkår og betingelser for leverandører af balancerings-tjenester og balanceansvarlige aktører har Energinet.dk i perioden 30. april - 30. maj 2018 gennemført en høring blandt danske aktører af udkastet til regler.

Der indkom høringssvar fra fire selskaber/organisationer – et resume af kommentarerne er gengivet herunder:

Energi Danmark og NEAS Energy finder Energinets forslag til integration af leverandører af balancerings-tjenester i engrosmarkedet helt rigtigt, og støtter dermed op omkring forslaget til justering af markedsforskrift C1.

iEnergy savner en præcis definition af aggregator-rolle i det danske elmarked, mens Ørstedes hovedærinde var at sikre, at beskrivelser af data ikke dubleres på tværs af markedsforskrifter, tekniske forskrifter og udbudsbetingelser for systemydelser.

De samlede kommentarer fra aktørerne og Energinet.dk reaktion herpå fremgår af "Høringsnotat vedrørende integration af leverandører af balancerings-tjenester i engrosmarkedet" af 14. juni 2018. Høringsnotatet er vedlagt denne anmeldelse.

5. Tidsplan

Da forslaget til vilkår og betingelser er en videreførelse af eksisterende vilkår og fortsættelse af den hidtidige praksis, kan de nye regler, herunder den reviderede markedsforskrift C1, principielt træde i kraft i samme øjeblik, at Energitilsynet har godkendt de nye regler.

¹ Dok.nr. 13/80940-90 "Systemydelser til levering i Danmark. Udbudsbetingelser".